

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAB

Nr. 4.

December 1905.

3die Aargang.

Redigeret af det norske myrselskabs sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

DET PRIVATE INITIATIV.

ET AF DET NORSKE MYRSELSKABS FORMAAL er at opmuntre det private initiativ og agitere for, at myreiere selv nyttiggjør sine myrer, saafremt udnyttelsesbetingelserne er tilstede.

Paa det økonomiske omraade er initiativ noget, som kun sparsomt forekommer i vort land. Nye foretagender bliver som oftest modtagne med skepsis og mere end en gang har vi seet, at det er udlændinger, som hos os tager ledelsen.

Men naar først en begynder og foretagendet — det være stort eller lidet — viser sig at være heldigt, har ialfald de nærmeste naboer let for at tage efter, og vil alle have noget lignendø.

Da i sin tid en af bygdealmendingerne paa oplandene anlagde en liden **brændtorvfabrik**, fulgte de omkringliggende bygder efterhaanden eksemplet og derfor har vi nu paa oplandene mange saadanne. I andre landsdele findes derimod kun faa, uagtet betingelserne ligesaavel der kan være tilstede. Naar undtages vor vidtstrakte skogløse kyststrækning, hvor man brænder torv af den pure nødvendighed, er det hidtil meget sjelden, at man faar istand brændtorvanlæg for at formindske vor stedse stigende kulindførsel eller for at spare skogen. Torvtekniken har nu gjort saapas store fremskridt, at brændtorv kan tilvirkes for en pris, som for faa aar tilbage var anset som umulig.

Her trænges mere initiativ og foretagsomhed!

Da i sin tid nogle bygder paa østlandet fik sine **torvstrølag** fulgte naboerne snart eksemplet, bygd efter bygd. Saa kom Trøndelagen med sine torvstrøanlæg, indrettede efter sine forholde, den ene bygd efter den anden, og nu har vi over hundrede af den slags anlæg.

Men i fjernere liggende bygder, hvor man ikke paa nært hold kan se fordelene ved torvstrøets anvendelse, og hvor mangesteds brugbare myrer er paavist, venter man paa — *initiativ og foretagsomhed!*

Naar en gaardbruger begynder at **dyrke en myr**, ser kanske naboen mistænksomt herpaa, men naar arbeidet snart efter giver godt udbytte, og hvorfor skulde det ikke det, saasandt myren

egner sig for opdyrkning, da kan det nok hænde, at disse naboer selv begynder at grave i sine egne myrer.

Ofte kvier man sig for arbeidet og omkostningerne, men vi maa her mindes afdøde landbrugsdirektør *Smitt's* udtalelse: »*Feg anser myrdyrkning som den billigste maade at udvide landets dyrkede areal.*«

En af vore medarbeidere har i en række interessante artikler paavist frugterne af myrdyrkning paa Jæderen, hvor interessen for myrdyrkning er i sterkt tiltagende og ligeledes i Søndre Bergenhus amt, hvor »*Bergens myrdyrkningsforening*« har udrettet store ting. I en artikel i dette nr. af »meddelelserne« (se side 183) begrundet og fremholder han fordelene ved at *gaardbrugeren selv dyrker sin myr.*

Ogsaa paa myrdyrkningsens omraade trænges her *mere initiativ og foretagsomhed!*

J. G. T.

STATEN OG MYRSAGEN.

DER SIGES ofte: »staten maa træde støttende til«, og inden visse grændser kan jo dette være rigtig. Det er vistnok saa, at Norges statsmyndigheder ikke hidtil har opmuntret myrsagen i den udstrækning som i vore nabolande, men myrsagen spiller ikke endnu en saa stor rolle hos os som i nabolandene.

Ser vi saa paa, hvad Norges statsmyndigheder har udrettet til myrsagens fremme, da maa vi alligevel indrømme, at det er ikke saa lidet endda.

Ved bevilgninger til *Norges geologiske undersøgelser* er der i sin tid af *G. E. Stangeland* udført en række myrundersøgelser, som er af stor betydning for myrernes eventuelle udnyttelse.

Ved flere *stipendier* har landbrugsfunktionærer og andre haft anledning til at studere torvdrift og myrdyrkning i udlandet.

Ved de midler, Norges storting bevilger af *Finmarkens skogfond*, bliver torvdrift sat igang i Finmarkens amt.

Ved det statsbidrag, som *Bergens myrdyrkningsforening* aarlig erholder, bliver der opdyrket mange smaa myrer.

Ved bevilgninger til *sænkingsarbejder* er der i aarenes løb indvundet tusender maal nyt land.

Ved de midler, der stilles til *Norges landbrugshøiskoles* raadighed, bliver der bl. a. ogsaa opdyrket myrer samt foretaget gjødslingsforsøg paa myr. Hvorhos der ved Norges landbrugshøiskoles torvstrøanlæg bliver foretaget forsøg med forskellige slags torvstrøesjer, hvorom vi gjentagne gange har givet oplysninger.